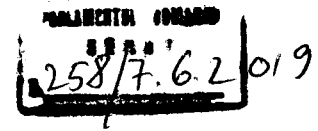

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea art. 21 alin. (2) din Legea nr. 85/2003 – Legea minelor*, inițiată de domnul senator USR Mihai Remus Goțiu și un grup de parlamentari USR (**Bp. 105/2019**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare abrogarea prevederilor art. 21 alin. (2) din *Legea minelor nr. 85/2003*, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora:

”(2) Prevederile legale existente la data intrării în vigoare a licenței rămân valabile pe toată durata acesteia, cu excepția apariției unor eventuale dispoziții legale favorabile titularului”.

II. Observații

1. Din conținutul *Expunerii de motive* nu reiese motivul pentru care doar în situația licențelor miniere dispoziția legală criticată împiedică aplicarea normelor naționale și europene privitoare la protecția mediului, iar nu și în situația acordurilor petroliere, deși există un articol similar și în *Legea petrolului nr. 238/2004, cu modificările și completările ulterioare*, respectiv art. 31 alin. (2)¹.

2. În ceea ce privește instituția abrogării, arătăm că aceasta este o modalitate de încetare a efectelor actelor normative și reprezintă scoaterea din vigoare a unei norme ca urmare a intrării în vigoare a unei norme noi. După criteriul modalității de realizare, abrogarea este de două feluri: expresă și tacită. După criteriul efectelor, abrogarea poate fi totală sau parțială. Abrogarea totală presupune că actul normativ este scos din vigoare în totalitate, iar abrogarea parțială presupune că numai o parte a actului normativ vizat este scoasă din vigoare. Abrogările parțiale sunt asimilate modificărilor de acte normative, actul normativ abrogat parțial rămânând în vigoare prin dispozițiile sale neabrogate.

În cauza de față, observăm că se dorește instituirea unei abrogări exprese parțiale, însă fără a se ține cont de cazurile în care trebuie să intervină aceasta. Potrivit art. 64 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, "prevederile cuprinse într-un act normativ, contrare unei noi reglementări de același nivel sau de nivel superior, trebuie abrogate", însă, în cazul de față, din cuprinsul *Expunerii de motive* rezultă că, mai degrabă, este vorba de o problemă de aplicare și corelare a dispozițiilor privitoare la protecția mediului cu cele prevăzute de art. 21 alin. (2) din *Legea nr. 85/2003*. Dispozițiile privitoare la protecția dreptului la un mediu sănătos sunt dispoziții de ordine publică, imperative, ce se aplică prioritar față de cele ce ocrotesc interesele private ale părților contractuale, intervenția legislativă fiind, deci, nejustificată din acest punct de vedere.

¹ (2) Prevederile acordului petrolier rămân valabile pe toată durata acestuia, cu excepția adoptării unor dispoziții legale favorabile titularului acordului petrolier.

3. Referitor la caducitate, semnalăm că aceasta reprezintă o cauză de ineficacitate a actului juridic civil, constând în lipsirea actului juridic de orice efecte din cauza intervenirii unor cauze ulterioare încheierii sale și independent de voința autorului actului. Astfel, în *Expunerea de motive*, este folosită în mod greșit această cauză de încetare a contractului² prin raportare la aplicabilitatea și efectele în timp ale unor norme legale, respectiv dispozițiile art. 21 alin. (2) din *Legea nr. 85/2003*. Prin urmare, și din această perspectivă, a "caducității", intervenția legislativă este nejustificată.

4. În ceea ce privește justificarea potrivit căreia instanțele judecătorești au avut o practică neunitară în interpretarea art. 21 alin. (2) din *Legea nr. 85/2003*, arătăm că, din analiza celor două decizii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție invocate³, reiese că acestea conțin, de fapt, interpretări contrare cu privire la aplicabilitatea în timp a modificărilor survenite asupra acestui articol prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 101/2007 pentru modificarea și completarea Legii minelor nr. 85/2003 și a Legii petrolului nr. 238/2004, cu modificările și completările ulterioare*. Prin urmare, dat fiind că din jurisprudența invocată nu rezultă interpretări neunitare cu privire la contrarietatea art. 21 alin. (2) din *Legea minelor* cu cele privitoare la protecția mediului impuse de legislația națională și europeană, considerăm că intervenția legislativă nu este justificată nici din această perspectivă.

5. Cu privire la articolul vizat de intervenția legislativă, arătăm că, potrivit *principiului tempus regit actum*, un act juridic se încheie în conformitate cu prevederile legale în vigoare la data întocmirii lui și este supus acestora. Acest principiu constituie un mijloc de asigurare a securității circuitului civil și de garantare a libertății contractuale. Lipsa intervenției legiuitorului față de contractul încheiat între părți contribuie la consolidarea încrederii subiecților de drept în lege și la certitudinea drepturilor și a obligațiilor, condiție *sine qua non* pentru stabilirea și securitatea circuitului civil, precum și pentru garantarea și respectarea *principiului securității juridice*, consacrat de art. 1 alin. (5) din *Constituția României, republicată*.

Un al doilea principiu ce guvernează efectele contractului este cel al *echilibrului contractual*. În considerarea acestui principiu, modificarea

² Caducitatea lovește, deci, un act juridic civil valid, care nu a produs încă efecte. O astfel de situație este, spre exemplu, decesul legatarului anterior celui al testatorului.

³ *Decizia nr. 533/2016 și Decizia nr. 5699/2013*.

prevederilor contractuale în cazul apariției unor dispoziții legale favorabile titularului nu poate produce un dezechilibru contractual.

Un al treilea principiu incident în materia contractelor este acela al libertății de a contracta (art. 1169 din *Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare*), potrivit căruia ”părțile sunt libere să încheie orice contracte și să determine conținutul acestora, în limitele impuse de lege, de ordinea publică și de bunele moravuri”. Așadar, chiar libere să determine conținutul clauzelor contractuale, părțile trebuie să respecte limitele impuse de lege privind protecția mediului.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Viorica DĂNCILĂ

PRIM-MINISTRU

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU**

Președintele Senatului